

Súd: Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka: B1-6C/40/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1115206884
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vladimír Sedmohradský
ECLI: ECLI:SK:MSBA4:2023:1115206884.13

Uznesenie

Mestský súd Bratislava IV v spore žalobcu: M. R. V., T., W. XX.XX.XXXX, F. Q. XX, XXX XX V., zastúpený Advokátska kancelária Granec, spol. s r. o., so sídlom Kováčska 28, 040 01 Košice, IČO: 46 916 482, proti žalovanému: Ústav pamäti národa, so sídlom Miletičova 21, P. O. Box 29, 820 18 Bratislava, IČO: 37 977 997, o ochranu osobnosti

rozhodol:

- I. Súd konanie zastavuje.
- II. Žalovanému priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručенou na tunajší súd (predtým Okresný súd Bratislava I) dňa 09.03.2015, resp. upraveným žalobným návrhom na základe podania žalobcu doručенého súdu 10.06.2015 sa žalobca domáhal (i) určenia, že je neoprávnene evidovaný v registračnom protokole agentúrnych a operatívnych zväzkov bývalej Štátnej bezpečnosti, (ii) uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa sprístupnenia a zverejnenia údajov o tomto neoprávnenom evidovaní a (iii) uloženia povinnosti žalovanému zverejniť rozhodnutie súdu na svojej internetovej stránke. Žalovaný žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

2. Dňa 09.11.2023 doručil žalobca súdu podanie označené ako Späťvzatie žaloby. V podaní uviedol, že berie žalobu späť v celom rozsahu a žiadal konanie zastaviť. Zároveň žiadal, aby súd nepriznal trovy konania žiadnej zo strán.

3. Žalobca späťvzatím žaloby v zmysle § 144 CSP realizoval svoje procesné právo disponovať žalobou. Nakoľko vo veci sa konalo viacero pojednávaní, súd si v zmysle § 146 ods. 1 CSP vyžiadal stanovisko žalovaného k späťvzatiu žaloby. Žalovaný v podaní zo dňa 10.11.2023 oznámil, že so späťvzatím žaloby súhlasí, a žiadal priznať trovy konania. Súd tak v zmysle § 145 ods. 1 CSP konanie prvým výrokom tohto uznesenia zastavil.

4. Ak dôjde k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia žaloby, súd v zmysle § 262 ods. 1 CSP aj bez návrhu rozhodne o nároku na náhradu trov konania. Súd v takom prípade podľa § 256 ods. 1 CSP skúma procesnú zodpovednosť za zastavenie konania, nakoľko nárok na náhradu trov konania má strana, ktorá zastavenie konania nezavinila. V danom prípade je nesporné, že zastavenie konania spôsobil žalobca, nakoľko svoju žalobu vzal späť z dôvodov na jeho strane. Súd tak druhým výrokom tohto uznesenia priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu žalovanému.

5. Žiadosť žalobcu, aby súd postupoval v zmysle § 257 CSP a nepriznal žalovanému nárok na náhradu trov konania, súd vyhodnotil ako nedôvodnú. V zmysle uvedeného ustanovenia má súd týmto spôsobom postupovať len výnimočne, a to keď existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Súd dôvod na takýto postup v konaní nenašiel. Skutočnosť, že žalobca bol v konaní na základe rozsudku č.k. 6C/40/2015-633 zo dňa 08.11.2016 neprávoplatne úspešný nie je z pohľadu súdu relevantná, nakoľko vecne alebo právne

nesprávne rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je v súdnych sporoch zriedkavým javom, a vyhovie žalobe v zrušenom rozsudku samo osebe nezakladá dôvod hodný osobitného zreteľa.

6. Za dôvod hodný osobitného zreteľa nepokladal súd ani žalobcom tvrdenú skutočnosť, že v prejednávacom prípade sa nejednalo o zjavne bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, nakoľko až do rozhodnutia veľkého senátu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Vcdo/5/2022 zo dňa 25.05.2023 všeobecné sudy rozhodovali v danej veci rôzne, a išlo o pomerne zložitú a nevyriešenú právnu problematiku. Žalobcovi možno dať za pravdu, že rozhodovanie súdov v obdobných sporoch bolo dlhšiu dobu rôznorodé, avšak súd je toho názoru, že už od nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 285/2017 zo dňa 12.10.2017 bolo pomerne zreteľné, že žalovaný v konaní nemôže byť pasívne legitimovaný. V predmetnom náleze Ústavný súd vyslovil názor, že žalovaný (v danom konaní tiež v postavení žalovaného, resp. sťažovateľa) "nie je vo veci žaloby o ochranu osobnosti pasívne vecne legitimovaný z hľadiska zodpovednosti za (i) neoprávnenú evidenciu, ako ani z hľadiska zodpovednosti za (ii) zverejnenie tejto evidencie." Ústavný súd rovnako uviedol, že z ústavného hľadiska je neakceptovateľný postup krajského súdu založený na pokuse o "vyvažovanie" medzi záujmom na ochrane osobnosti a záujmom verejnosti poznať obsah evidencie represívnych zložiek ponovembrového režimu. Skonštatoval, že odvolací súd bol povinný vychádzať z toho, že ak zákonodarca v § 19 zákona o pamäti národa uložil žalovanému povinnosť zverejniť všetky dokumenty týkajúce sa činnosti ŠtB, tak tým sám vyvážil záujem na ochrane osobnosti na jednej strane s potrebou vysporiadať sa s minulosťou na strane druhej. Už od tohto rozhodnutia v roku 2017 bolo podľa názoru konajúceho súdu zrejmé, že žalovaný v predmetnom spore nie je pasívne legitimovaný.

7. Rovnaký názor ako Ústavný súd vyjadril aj v tomto konaní už Krajský súd v Bratislava v uznesení č. k. 10Co/112/2018 zo dňa 31.01.2020, t.j. v rozhodnutí, v ktorom ako súd odvolací zrušil rozsudok Okresného súdu Bratislava I č.k. 6C/40/2015-633 zo dňa 08.11.2016 a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Krajský súd tak vo veci sám nerozhodol, ani explicitne nekonštatoval, že žalovaný nie je v konaní pasívne legitimovaný, ale z odôvodnenia uznesenia to bolo dostatočne zrejmé a súdu prvej inštancie bol ponechaný minimálny priestor na vlastné úvahy. Odvolací súd v súlade s vyššie vyjadreným názorom Ústavného súdu jednoznačne skonštatoval, že nie je zrejmé, ako môže byť plnenie povinnosti uloženej zákonom neoprávneným konaním, ktorým je možné zasiahnuť do osobnostných práv fyzickej osoby, a najmä nie je zrejmé, ako môže subjekt zriadený zákonom za účelom zverejňovania evidovaných osôb v protokoloch, ktoré vytvorila bývalá Štátna bezpečnosť, byť zodpovedný za obsah, ktorým malo byť zasiahnuté do práv chránených § 11 Občianskeho zákonníka. Tieto otázky odvolacieho súdu sú podľa názoru tunajšieho súdu v skutočnosti pomerne jednoznačne formulovanými závermi odvolacieho súdu, s ktorými sa tunajší súd v plnom rozsahu stotožňuje. V prípade, že aj po vyššie uvedených rozhodnutiach žalobca aj po doručení rozhodnutia odvolacieho súdu v máji 2020 pokračoval v konaní a žalobu nezobral späť, prevzal plnú zodpovednosť za povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania, resp. stratil možnosť, aby prípadná zložitosť posudzovanej otázky bola dôvodom hodným osobitného zreteľa pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania.

8. Ak by aj súd napriek tomu pokladal spornosť posudzovanej otázky za dôvod hodný osobitného zreteľa, nemohol by naň prihliadnuť z dôvodu procesnej aktivity samotného žalobcu pred späťvzatím žaloby, ktorá akékoľvek dôvody hodné osobitného zreteľa definitívne vylúčila. Súd vo veci v roku 2023 opakovane nariadil pojednávanie, a to najprv na dňa 14.02.2023 a následne na dňa 11.04.2023. Obe tieto pojednávania boli odročené na žiadosť žalobcu z dôvodu prebiehajúcich mimosúdnych rokovaní, pričom pri odročení druhého pojednávania súd na žiadosť oboch strán konania uznesením č.k. 6C/40/2015-797 zo dňa 06.04.2023 konanie v súlade s § 163 ods. 1 CSP minimálne na tri mesiace prerušil. Konanie tak bolo prerušené, a to až do dňa 09.10.2023, kedy žalobca doručil súdu žiadosť o pokračovanie v konaní. V zmysle § 163 ods. 2 CSP platí, že ak je konanie prerušené v dôsledku návrhu oboch strán, súd v konaní pokračuje na návrh ktorejkoľvek strany. Ak takýto návrh nie je podaný do šiestich mesiacov od právoplatnosti uznesenia o prerušení konania, súd konanie zastaví. Keďže uznesenie o prerušení konania sa stalo právoplatným dňa 07.04.2023, a dňa 07.10.2023 bola sobota, tak posledný deň lehoty na podanie návrhu na pokračovanie v konaní bol v súlade s § 121 ods. 4 CSP práve 09.10.2023. Ak by žalobca návrh na konanie posledný deň lehoty nepodal, súd by konanie v súlade s § 163 ods. 2 CSP zastavil a trovy konania by nepriznal žiadnej strane, nakoľko v takom prípade by zastavenie konania v dôsledku spoločného návrhu na prerušenie konania a v dôsledku absencie podania návrhu na pokračovanie z oboch strán zavinili obe strany. Ak by teda žalobca svojou procesnou aktivitou v posledný deň lehoty nespôsobil pokračovanie konania, a teda de facto jeho "obnovenie", neboli by trovy

priznané žiadnej zo strán. Keďže však žalobca viac ako tri mesiace po zverejnení rozhodnutia veľkého senátu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Vcdo/5/2022 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (rozhodnutie bolo zverejnené v zbierke 2/2023 dňa 28.06.2023) prejavil aktívnym úkonom vôľu pokračovať v konaní, zjavne bol toho názoru, že žaloba nie je z procesného hľadiska neutržateľná.

9. Súd navyše pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa bral do úvahy aj postavenie žalovaného. Žalovaný si zverejnením sporných informácií len plnil svoju zákonnú povinnosť, a v dôsledku plnenia tejto povinnosti bol zo strany žalobcu vystavený žalobe, ktorá bola v konečnom dôsledku zo strany žalobcu vzatá späť, keďže tento ju sám vyhodnotil ako procesne neutržateľnú. Žalovaný sa v tomto konaní musel brániť, a bolo by neprimeraným zásahom do jeho práv, ak by mu pri úspechu v konaní neboli priznané trovy konania len z toho dôvodu, že posudzovaná otázka sa mohla javiť spornou.

10. Na okraj súd uvádza, že ak žalobca a žalovaný skutočne aj v čase späťvzatia žaloby mimosúdne rokujú a žalovaný má naďalej záujem poskytnúť žalobcovi istý priestor na nápravu, stranám konania nič nebráni, aby sa po vydaní tohto uznesenia dohodli, že žalovaný si súdom priznaný nárok na náhradu trov konania nebude uplatňovať.

11. O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré je možné podať v lehote 15 dní od jeho doručenia na Mestskom súde Bratislava IV (§ 357 písm. a) a m) CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie súdu, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného predpisu (zákon č. 233/1995 Z.z., Exekučný poriadok).